

Mødet den 6. Novbr. 1913.

(For lukkede Døre).

1. (J. Nr. 385—1913). Af Politimesteren var følgende indstillet til **den ledige Plads som Fyrbøder og Opsyn ved Arresthuset:**

Nr. 1. Kobbetsmed Johannes Jagd.

» 2. Garversvend Søren Petersen.

» 3. Kedelpasser Rasmus Rasmussen.

» 4. Malersvend Andreas Petersen.

» 5. Fhv. Styrmand Hans Holger Horsbøl.

F o r m a n d e n forelagde Indstillingen.

L e h m a n n spurgte, om det ikke skyldtes en Misforstaaelse, at Indstillingen var kommet direkte fra Politimesteren, da det drejede sig om Ansættelse af en Fyrbøder. Politimesteren havde vel modtaget alle Ansøgningerne, men Udvalget for Bygninger og Inventar havde ikke haft Adgang til at se dem, og saa meget Hensyn burde der dog have været taget til Udvalget. Taleren vilde derfor henstille, at Indstillingen blev annulleret, og at Udvalget fik Ansøgningerne til Gennemsyn, før de atter blev behandlet i Byraadet.

F o r m a n d e n erindrede ikke, hvem der efter Vedtægten skulde besætte Pladsen.

J. C. P e t e r s e n mente, at Udvalget skulde besætte Pladsen.

M o u s t e n oplyste, at Pladsen skulde besættes af Byraadet, og at Udvalget maatte have Indstillingsret.

L e h m a n n skulde ingen Indvending have gjort, hvis det udelukkende havde drejet sig om en Opsynsmandplads, men da vedkommende ogsaa skulde være Fyrbøder, maatte Udvalget have Ret til at gøre Indstilling.

Det vedtoges at indhente Erklæring fra Udvalget for Bygninger og Inventar.

2. (J. Nr. 352—1913). Til den ledige Plads som **Bygningsinspektør** var af Bygningskommissionen indstillet følgende:

Assistent paa Bygningskontoret Kr. Møller, Aarhus.
Konduktør Folmer Qvist, Finland.

Arkitekt P. M. Wier, Aarhus.

F o r m a n d e n meddelte, at der var indkommet 16 Ansøgninger, og at Bygningskommissionen havde behandlet disse. Blandt Ansøgerne var en Del Arkitekter, baade akademisk uddannede og ikke akademisk uddannede. Helst ønskede man en akademisk Arkitekt, men da det efter faldne Udtalelser maatte formodes, at de Ansøgere, der var akademisk uddannede, søgte Pladsen under Forudsætning af, at de kunde have Lov til at paatage sig privat Arbejde samt noget Arkitektarbejde for Kommunen, havde Bygningskommissionen forhørt sig nærmere hos dem. 3 af disse Ansøgere havde da taget deres Ansøgning tilbage, og den fjerde havde skriftligt meddelt, at noget privat Arbejde efter hans Formening maatte kunne forenes med Stillingen. Dette havde Bygningskommissionen ikke ment at kunne gaa med til og havde derfor ikke indstillet vedkommende. Efter dette fandt Kommissionen, at man ikke kunde komme ind paa Tanken om, at Bygningsinspektøren skulde bistaa

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse som Arkitekt, og det indstillede da de ovennævnte, der alle maatte anses for at være godt kvalificerede til det egentlige Bygningsinspektørembede. Af de indstillede vilde Taleren særlig anbefale Møller som den, der maatte anses for at være den bedst kvalificerede.

Simonsen bemærkede, at Sagen havde taget en Vending, Taleren ikke havde kunnet overse, og at Forudsætningerne, saaledes som Sagen nu forelaa, i nogen Grad havde forskudt sig. Embedets Lønning havde man saaledes fastsat til 4000 Kr. stigende til 5000 Kr. under Hensyn til, at man ellers ikke vilde kunne vente akademiske Arkitekter som Ansøgere, men havde man tænkt sig, at vedkommende Embedsmand kun skulde varetage de egentlige Bygningsinspektørføretninger, var man vel nok blevet ved en lavere Løn, f. Eks. den Kaptain Springborg havde haft. I hvert Fald kunde Taleren ikke tænke sig, at der for at faa en Bygningsinspektør skulde være Grund til at gaa saa overordentlig højt med Lønnen, og det havde sikkert ogsaa været Byraadets Mening, at den høje Løn skulde aabne Mulighed for, at man kunde faa en akademisk Arkitekt. Denne Forudsætning syntes ogsaa til at begynde med at slaa til, eftersom der blandt Ansøgerne var akademiske Arkitekter, som Bygningskommissionen havde erklæret fuldt kvalificerede. Disse var saa af Bygningskommissionen blevet gjort bekendt med, at de ikke maatte paatage sig privat Arbejde end ikke uden for Byen, og Meddelelsen her om havde bevirket, at de 3 havde trukket sig tilbage, og den fjerde havde henstillet, om det dog ikke kunde lade sig gøre, at han, hvis han fik Pladsen, maatte paatage sig privat

Arbejde, naar det ikke kom i Strid med hans Embede. Under Hensyn til de bristede Forudsætninger vilde man, hvis Bygningsinspektøren skulde lønnes med 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., komme op paa en Løn, der vilde være i Modstrid med alle Lønninger her i Byen. Embedet og Lønnen vilde ikke passe sammen. Taleren vilde derfor henstille, at man skred til yderlig Forhandling med de Ansøgere, der havde trukket sig tilbage. En saadan Forhandling maatte kunne føres med Udsigt til et godt Resultat, idet man i dette Tilfælde vel nok i nogen Grad kunde fravige den iøvrigt gode Regel, at vedkommende Embedsmand ikke maatte beskæftige sig med privat Arbejde. Der kunde jo sættes visse Grænser, f. Eks. at Bygningsinspektøren ikke maatte paatage sig privat Bygningsarbejde her i Byen og i det hele taget ikke paatage sig privat Arbejde uden Udvalgets eller Byraadets Tilladelse i hvert enkelt Tilfælde. Endvidere kunde det vel ogsaa tænkes, at de Ansøgere, der havde trukket sig tilbage, vilde lade deres Ansøgning gælde, hvis Embedets Løn blev sat endnu højere, f. Eks. til 5000 Kr. stigende til 6000 Kr. Taleren vilde derfor foreslaa, at Sagen blev sendt tilbage til Bygningskommissionen til ny Forhandling med de akademiske Arkitekter, som Kommissionen havde haft sin Opmærksomhed henvendt paa.

Formanden udtalte, at efter Bygningskommissionens Mening var Arbejdet som Bygningsinspektør allerede nu saa stort, og det voksede tilmed stærkt, at det krævede en Mands fulde Arbejde. Det kunde sikkert ikke nytte at forhandle med de Arkitekter, der havde trukket sig tilbage, da de vist havde ment, at de ikke blot maatte paatage sig forholdsvis mindre private

Arbejder, men at de ogsaa vilde have Lov til at udføre saa godt som alt Arkitektarbejde, og skulde de have Lov dertil, kunne det risikeres, at de hvert Øjeblik var paa Rejse, naar de havde Arbejder omkring i Jylland. Det var meget rigtigt, at Lønnen, 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., var blevet fastsat under Forudsætning af, at Bygningsinspektøren skulde assistere Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men paa den anden Side kunde det vel næppe tænkes, at denne Del af Virksomheden skulde tage ret megen Tid for Bygningsinspektøren, og forøvrigt var det Talerens personlige Mening, at en Løn af 4000 Kr. ikke var for høj, og at Kommunens Lønninger for de højere Klassers Vedkommende i Almindelighed taget var for lave og havde virket uheldigt de senere Aar. Ligesom Taleren ikke mente, det kunde nytte noget at vise Sagen tilbage til Bygningskommissionen, saaledes troede han heller ikke, det vilde hjælpe at forhøje Lønnen til 5000 Kr.

Møller var enig med Bygningskommissionen i, at det vilde være uheldigt at tillade Bygningsinspektøren at have privat Arbejde, hvilket Byraadet jo ogsaa havde forbudt Kommunens øverste Embedsmænd. Det var kedeligt, at det ikke var lykkedes at finde en Mand, som Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kunde have Hjælp af, men derved var næppe noget at gøre, da man sikkert ikke kunde faa en akademisk Arkitekt. Taleren var enig med Hr. Simonsen i, at Forudsætningen for Lønnens Fastsættelse til 4000 Kr. stigende til 5000 Kr. havde været, at Bygningsinspektøren skulde være Arkitekt, og det var hans Anskuelse, at Bygningsinspektøren meget vel kunde sættes i 4. Kl., 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. Satte man Bygningsinspektøren i

en højere Lønklasse, kunde forskellige af Kommunens Funktionærer med god Grund beklage sig, f. Eks. Afdelingsingeniør Galthen. Taleren vilde da henstille, at man satte Bygningsinspektøren i 4. Lønklasse. Ønskede den, man valgte, ikke at tiltræde det, kunde han blive fri. Sluttelig anbefalede Taleren at vælge Møller, om hvem det utvivlsomt maatte siges, at han havde mere Erfaring end de andre indstillede, og som antagelig ogsaa vilde modtage Stillingen, selv om den kun blev lønnet med 3000 Kr. stigende til 4000 Kr.

Formanden syntes, at en Lønning efter 4. Klasse var for lav i Forhold til Stillingen. Bygningsassistent Møller vilde til Foraaret naa 2800 Kr. i Løn og vilde, da han havde Lov til at have nogen privat Virksomhed, i Virkeligheden gaa ned i Indtægt, hvis han blev valgt, og Lønnen blev ansat efter 4. Klasse. Naturligvis kunde man give ham nogen Anciennitet i det nye Embede, men den Fremgangsmaade var dog noget uheldig. Under alle Omstændigheder burde Bygningsinspektøren ikke lønnes efter en lavere Klasse end Kæmneren.

P. Jensen kunde slutte sig til Hr. Møllers Henstilling angaaende Lønnen. Han vilde gerne vide, om Bygningsinspektøren ikke havde nogen ekstra Fortjeneste ved Udfærdigelse af Bygningsandragender o. l. Taleren havde hørt sige en 1000 à 1200 Kr.

Formanden oplyste, at der blev betalt 2 Kr. pr. Bygningsandragende. At Indtægten derved skulde være 1000 à 1200 Kr. var ganske overdrevent.

P. Jensen havde sin Oplysning fra ret paa-lidelig Kilde. Selv om Byggeriet skulde blive no-

get mindre end i Øjeblikket, vilde der dog blive mange Omforandringer, saaledes at Indtægten for Møllers Vedkommende ikke vilde gaa ned, selv om Embedet blev sat i 4. Klasse.

Formanden troede bestemt ikke, at Sportelindtægten var 1000 à 1200 Kr. Forøvrigt fandt han den nuværende Ordning med Udfærdigelse af Bygningsandragender uheldig og mente, at man hellere maatte sætte Bygningsinspektøren i en højere Lønklasse og saa komme bort fra Sportlerne.

Simonsen bemærkede, at en af de Ansøgere, der havde trukket sig tilbage, havde tilskrevet Kommissionen, at han kunde tænke sig at Byraadet i hvert enkelt Tilfælde gav ham Tilladelse til privat Arbejde. En saadan Form vilde ikke være nær saa farlig, som at Bygningsinspektøren havde Sportler fra de Folk, han skulde kontrollere. Forøvrigt var det ogsaa ganske meningsløst, at den tidligere Bygningsinspektør var blevet valgt til en fed Bestilling i Kreditforeningen af de Bygmestre, han skulde kontrollere. Dette var dog meget værre end at give Bygningsinspektøren Lov til lejlighedsvis at paatage sig privat Arbejde. Naar Hr. Møller havde foreslaaet at lønne Bygningsinspektøren med 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. og ansætte Møller i Embedet, vilde Taleren gerne vide, om man fra Hr. Møllers eller fra hans Partifællers Side havde forhandlet med Møller, om han vilde lade sig nøje med den Løn. Havde dette været Tilfælde, vilde Taleren betegne det som ganske uanstændigt, som Embedssalg, og saa var der intet andet at gøre end at opslaa Pladsen paa ny. Ved samme Lejlighed kunde man passende efterse Regulativet noget, da det var 40 Aar gammelt og sikkert trængte til Revision.

Møller fandt 4. Lønklasse meget passende for Bygningsinspektørembedet, hvis man da ikke tænkte paa en almindelig Lønforhøjelse for Kommunens Funktionærer. Taleren havde ikke plejet Underhandlinger med Møller og troede ikke, at en eneste af hans Partifæller havde gjort det. Naar Hr. Simonsen havde talt om Embedssalg, var han vist kommet vel højt op. Hvis den, der blev valgt, sagde nej til at modtage Embedet med Løn efter 4. Lønklasse, saa var Tiden inde til at opslaa Embedet paa ny eller til ny Forhandling. Regulativet kunde Byraadet forandre naar som helst.

Niels Jensen holdt med Hr. Simonsen i, at Regulativet burde ændres. Sportelvæsenet paa Bygningskontoret gik ud i mange Grene, og Betalingen for at faa skrevet et Andragende kunde ogsaa være højere end 2 Kr, Taleren havde i hvert Fald engang givet 5 Kr. Der sagdes ogsaa, at der paa Bygningskontoret blev drevet Forsikringsvæsen for Nybygninger, og at Haandværkerne ikke turde henvende sig til andre Forsikringsselskaber for ikke at faa Ubehageligheder fra Bygningskontorets Side. Taleren havde da ogsaa hørt Eksempler paa, at en Murmester havde trukket sin Forsikring i »Skjold« tilbage og tegnet Forsikring i det Selskab, der fandtes paa Bygningskontoret.

Formanden antog, at man snarest muligt efter Ansættelsen af den ny Bygningsinspektør vilde tage fat paa Ændring af Instruksen. Sagen om Forsikringsvæsenet skulde blive undersøgt; den Slags Virksomhed burde naturligvis fjernes fra Kontoret. Taleren maatte stadig modsætte sig Hr. Simonsens Forslag, idet han vilde finde det uhel-

digt, at Byraadet i hver enkelt Tilfælde skulde give Lov til privat Arbejde.

Christensen skulde indrømme, at Forudsætningerne i nogen Grad var bristede. En ny Forhandling med de Ansøgere, der havde trukket deres Ansøgning tilbage, vilde næppe føre til noget Resultat. Ønskede man en virkelig god og dygtig Arkitekt, vilde man blive nødt til at sætte Pladsen i 1. Klasse, for Folk med 8---10000 Kr. i Indtægt søgte ikke en Plads til 4---5000 Kr. Af de indstillede vilde der vel kun blive Tale om Møller og Wier. Møller havde naturligvis noget større Kendskab til Bygningsinspektørforretningerne end Wier, som til Gengæld vel nok var foran med Hensyn til den praktiske Arkitektvirksomhed, idet han havde været dels Arkitekt og dels Konduktør ved flere større Bygningsarbejder. Det vilde være rigtigst at udsætte Instruksespørgsmaalet, til man vidste, om vedkommende kun skulde være Bygningsinspektør, eller om han tillige skulde være raadgivende for Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Vilde man ansætte en af de indstillede, kunde Lønnen passende sættes til 2600 Kr. stigende til 3800 Kr. Blev Møller valgt, vilde han faa en Slutløn, der var 1000 Kr. højere end hans nuværende. Taleren vidste ikke, om der var sket nogen Forespørgsel hos Møller, han havde i hvert Fald ikke forhandlet med ham, men han havde en Følelse af, at baade Møller og Wier vilde være tilfreds med en Løn af 2600 Kr. stigende til 3800 Kr. Vilde de ikke være det, kunde man opslaa Pladsen paa ny. Dersom Byraadet mente, at man til Bygningsinspektør vilde have en dygtig Arkitekt, havde Taleren intet imod at kassere Indstillingen og efter nyt Opslag lade Bygningskommissionen forhandle med de ny Ansøgere paa

Grundlag af, at de i enkelte særlige Tilfælde kunde faa Lov til at paatage sig privat Arbejde.

N. J o h. L a u r s e n syntes ikke, at man var kommet udenfor Forudsætningen, som jo havde været, at man vilde prøve at opslaa Embedet med Lønning 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., idet det var blevet sagt, at hvis der ikke kom særligt kvalificerede Ansøgere, vilde man maaske gaa tilbage til, at vedkommende kun skulde varetage Bygningsinspektørforretningerne, og at Lønnen saa skulde nedsættes. Hr. Simonsen skulde ikke komme saa højt op, at han talte om Embedssalg, for derved forstod man vist noget, hvorved der faldt lidt af, og antagelig havde Hr. Simonsen ikke ment, at nogen havde faaet Ducør. Man var fuldt berettiget til at ansætte en af de indstillede betingelsesvis og saa spørge vedkommende, om han vilde tage mod Embedet, naar Lønnen var 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. Taleren havde ogsaa faaet Bygningsandragender skrevet paa Bygningskontoret og givet 2 Kr. pr. Ansøgning. Indskrænkede Sportelvæsenet sig til, at Bygningskontoret skrev den Slags Andragender mod et Gebyr af 2 Kr., kunde det ikke skabe noget stort Afhængighedsforhold. Derimod var der noget mere i, at den tidligere Bygningsinspektør havde været noget i Kreditforeningen, for det kunde maaske give lidt Afhængighedsforhold, selv om Valget ikke blev foretaget særligt af Haandværkerne, saa den Slags vilde Taleren godt være med til at sikre Byraadet imod. Indtægten ved Skrivning af Bygningsandragender beløb sig, efter hvad Taleren havde hørt, til 5 à 600 Kr. Taleren ansaa Møller for godt kvalificeret og vilde stemme paa ham

F o r m a n d e n oplyste, at det for alle Kommunens Funktionærer gjaldt, at de ikke maatte

paatage sig privat Arbejde uden den ansættende Myndigheds Tilladelse.

Møller troede ikke, Bygningsinspektøren fik de Penge, der blev betalt for Skrivning af Bygningsandragender. Det vilde være kedeligt for Bygningskommissionen at skulle give Bygningsinspektøren Tilladelse til i enkelte Tilfælde at paatage sig privat Arbejde, og efterhaanden vilde det vel ogsaa blive en Ret for ham. Taleren anbefalede at vælge Møller paa Betingelse af, at han kom i 4. Lønklasse.

Marthin Hansen var personlig godt tilfreds med Indstillingen, da dens Princip netop var det, Taleren havde gjort sig til Talsmand for fra først af. Han var tillige overbevist om, at hvem man end valgte af de 3 indstillede, vilde man faa en god Mand. Angaaende Bygningsvæsenets kunstneriske Side, havde man jo Tilbud fra Arkitekterne om for en billig Penge at faa den Støtte, man ønskede.

P. Petersen tilraadede at faa Sagen afgjort i dette Møde, da det vilde være Synd at pine de paagældende Mennesker længere ved at lade dem gaa i Uvished. Instruksespørgsmaalet laa ganske vist ikke for nu, men Taleren vilde dog nævne, at han ansaa det for heldigt, om Bygningsinspektøren kunde blive til Assistance for Udvalget for Bygninger og Inventar, saaledes at Stadsingeniøren kunde blive fritaget derfor. Haandværkerne vilde sikkert blive meget kede af, om man kom bort fra den nuværende Ordning med Skrivning af Bygningsandragender. Taleren anbefalede Hr. Møllers Forslag om at ansætte Bygningsinspektøren i 4. Lønklasse.

Harald Jensen syntes ikke, der vilde være noget forgjort ved at følge Hr. Simonsens Forslag.

Hovedsagen var dog at faa den bedste Ordning, og det vilde utvivlsomt være ganske nyttigt at forhandle med de Folk, man fra alle Sider mente bedst kvalificerede, om hvad de egentlig forstod ved privat Arbejde. Der syntes at være forskellige Motiver til, at disse Folk holdt paa Retten til at paatage sig privat Arbejde. Det kunde være et Pengespørgsmaal, men det kunde ogsaa skyldes, at de vilde vedblive at uddanne sig i deres Arbejde og ikke miste Muligheden for at høste Ære og Anseelse i deres Fag. Da Byen købte Marselisborg, lod Byraadet Stadsingeniøren i København udarbejde Planen for Arealets Bebyggelse. Det fik Stadsingeniøren Lov til af Københavns Kommune, vel sagtens fordi man betragtede det som en Ære for København. Lignende Forhold kunde meget vel tænkes, f. Eks. at en By vilde have en Autoritet til at hjælpe sig, og Valget faldt paa vor Mand. Hvis der var Tale om den Slags privat Arbejde eller noget, som vedkommende betragtede som en Udvikling af sine Evner, skulde man ikke nægte Tilladelse dertil. Hvis nogle af de Arkitekter, der havde trukket sig tilbage, vilde gaa ind paa en saadan Ordning, at de skulde erhverve Byraadets Tilladelse i hver enkelt Tilfælde, saa vilde der ikke være noget forkasteligt i, at de fik Lov til at drive lidt privat Arbejde. Taleren vilde derfor støtte Hr. Simonsens Forslag om, at Sagen blev vist tilbage til Bygningskommissionen, saaledes at denne kunde forhøre hos de paagældende, hvad deres Motiver var, og hvorledes deres Syn var paa disse Forhold.

Formanden bemærkede, at det væsentlige for ham var, at man ved at følge Hr. Simonsens Forslag vilde komme ud i en endeløs Række af Forhandlinger.

P. J e n s e n ansaa det for ganske praktisk, at Bygningskontoret udfærdigede Bygningsandragender for dem, der ønskede det. Betalingen herfor vilde saa være et passende Tillæg til Lønnen, naar denne sattes i 4. Klasse. Taleren sluttede sig til Hr. Marthin Hansens Mening om det heldige i, at Bygningsinspektøren kun skulde være Bygningsinspektør, og han saa ingen Anledning til at overveje Besættelsen af dette Embede længere.

N i e l s J e n s e n vilde finde det heldigt, at man traf en Ordning med Sportelvæsenet, inden man ansatte nogen i Embedet.

M o u s t e n havde faaet det Indtryk, at Bygningskommissionen havde været lidt bange for, at man skulde faa en Arkitekt, og han syntes, at Bygningskommissionens Skrivelse til de Ansøgere, der havde trukket sig tilbage, gik lidt videre, end Byraadet havde vedtaget. Skrivelsen gik nemlig ud paa, at der ikke kunde være Tale om, at vedkommende maatte paatage sig privat Arbejde, skønt Byraadets Vedtagelse kun bestemte, at der skulde indhentes Tilladelse i hvert enkelt Tilfælde. Betalingen for Skrivning af Bygningsandragender burde gaa i Kommunens Kasse, saaledes at man kom helt bort fra Sportelvæsenet. Møller var sikkert en dygtig Mand, men Taleren var bange for, at han havde gaaet i en daarlig Skole.

J a k o b J e n s e n mente, at der vistnok havde været mange Kræfter i Bevægelse, for at man ikke skulde faa en Arkitekt. Sportelvæsenet havde Taleren ved en tidligere Lejlighed rørt ved, og det havde da bragt ham et Søgmaal. Det skulde han imidlertid ikke komme ind paa, men kun bemærke, at Sagen den Gang var faldet til Jorden paa en meget flov Maade for dem, der havde rejst den. Sportlerne burde selvfølgelig gaa i Kommu-

nens Kasse, saaledes som Tilfældet var for Stadsingeniørens Vedkommende. Ingen Embedsmand burde have Sportelindtægt. Det System var ganske forkasteligt, fordi det let ledte til Fristelser. Funktionærerne burde have en anstændig Løn, det andet tilkom dem ikke. Det var heldigt, at Haandværkerne havde et Sted, hvor de kunde faa Assistance, men Pengene maatte gaa i Kommunens Kasse. Hvis man valgte en Konstruktor og lønnede ham med 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., maatte Flertallet, der jo var valgt paa Spare-systemet, vide, at der vilde komme en ekstra Udskrivning til alle de andre Embedsmænd. Taleren vilde bestemt protestere imod Formandens Udtalelse om, at Lønningerne for de højtstillede Embedsmænd havde virket uheldigt de senere Aar, og han vilde hævde, at man var godt tjent med de 3—4 højere Embedsmænd, der var blevet ansat de senere Aar. Taleren havde gerne set, at man til Bygningsinspektør fik en Arkitekt, og han saa det gerne endnu. Kommunen kunde ikke faa for dygtige Folk til de øverste Embeder. Hvis der var en Udvej dertil, burde man søge at faa en Arkitekt, saa Taleren vilde henstille at forsøge den Vej, de Herrer Simonsen og Harald Jensen havde antydnet. Kom der intet Resultat deraf, vilde det være klogt at følge Hr. Møllers Forslag.

M i k a e l J o h a n s e n ønskede Sagen afgjort nu og anbefalede at vælge Møller, som var meget stærkt anbefalet, og som alle Arkitekterne betegnede som en dygtig Mand. Taleren havde helst set, at Embedet kom i 2. Klasse, altsaa med Lønning 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., men han kunde af Princip ikke være med til at ansætte en Stadsarkitekt. Taleren kunde slet ikke forstaa, at man fra socialdemokratisk Side kunde tale om at

sætte Lønnen op til 5000 Kr. stigende til 6000 Kr. eller om at give Tilladelse til privat Arbejde, eftersom jo netop Socialdemokraterne altid havde kæmpet imod, at Funktionærerne havde privat Arbejde, hvilket Taleren ganske kunde give dem Ret i. En Stadsarkitekt var ikke nødvendig; de akademiske Arkitekter var, efter hvad der blev sagt, villige til ganske gratis at assistere Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Udvalget vilde derved opnaa den Behagelighed at kunne vælge den, det helst ønskede til Assistance i hvert Tilfælde. Desuden vilde det blive meget dyrt at ansætte en Stadsarkitekt, fordi denne sikkert snart selv vilde kræve Assistance. Taleren vidste ikke, hvad Hr. Moustén mente med, at Møller skulde have gaaet i en daarlig Skole. Det var i hvert Fald første Gang, Taleren havde hørt, at Møller ikke var en dygtig Mand.

Efter at Hr. Simonsens Forslag om at udsætte Sagen og overgive den til Bygningskommissionen til ny Forhandling var forkastet, forlangte

Simonsen paa 5 Medlemmers Vegne Sagen udsat i Henhold til Forretningsordenen.

Sagen udsattes i Henhold til Forretningsordenen.

3. (J. Nr. 415—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende et **Mellemværende med Entreprenør Olsen** angaaende Lægning af et Rørledningsanlæg ved Pumpestationen.

Magnus Nielsen meddelte at Entreprenør Olsen gjorde Fordring paa en Ekstrabetaling paa ca. 3400 Kr. under Paaberaabelse af, at der fandtes Flydesand i Bunden, og at Terrænet var ca. 15 Tommer højere end vist paa Planen. Efter Udvalgets Mening var Olsen imidlertid ikke berettiget til Ekstrabetaling ud over en ren Bagatel. Der havde vel været Flydesand i Bun-

den, men det var vist paa de fremlagte Planer, og Terrænet havde ikke været 15 Tommer, men kun $3\frac{3}{4}$ Tomme højere end vist paa Planen. For dette sidste kunde Olsen maaske tilkomme en Ekstrabetaling af 80 Kr., men havde man tænkt sig, at han havde villet forlange denne Ekstrabetaling, vilde Stadsingeniøren selv have ladet de paa-gældende smaa Ujevnheder fjerne. Hovedsagen var dog, at Olsen ikke var under de Dybder, der var angivet paa Nivellementsplanen. Forøvrigt var det ikke 1. Gang, Udvalget havde haft Gen-vordigheder med Olsen, og det beklagelige laa i, at Entreprenørerne tog Entrepriserne til saa lave Priser, at de ikke kunde klare sig, og saa senere kom med opskruede I'ordringer. I dette Tilfælde kunde Udvalget derfor indstille, at man svarede Olsen, at man ikke kunde indgaa paa hans Krav, samt at man, hvis Olsen ønskede Voldgift, anbefalede at vælge Banebestyrer Hjort Lorentzen, og hvis han ikke kunde, Fabrikant Vestesten til By-raadets Voldgiftsmand.

N. J o h. L a u r s e n fandt, at man en anden Gang burde tage Hensyn til, at Olsen gjorde Vanskeligheder ved enhver Løjlighed.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 420—1913). Indstilling fra Brolægnings-udvalget angaaende et **Mellemværende med Firmaet Bruun & Sørensen** i Anledning af Udførelsen af Pumpeanlægget i Kloakpumpestationen.

M a g n u s N i e l s e n erindrede om, at Pladsen for Kloakpumpestationen var blevet forandret. Udvalget havde faaet Pladsen anvist og da straks udbudt Maskindelene til Pumpestationen. Bruun & Sørensen havde været lavestbydende og havde faaet Arbejdet tilslaaet. Da det imidlertid havde trukket i Langdrag ved Fastsættelsen af den en-

delige Plads til Pumpestationen, var Maskindelene blevet afleverede og opmagasinerede i et af Bro-lægningsvæsenets Skure, og Udvalget havde ment at kunne anvise en Udbetaling paa dem. Man havde i det hele taget troet Sagen i god Gænge, indtil der for en Tid siden var kommet en Skrivelse fra Firmaet med Paastand om en Godtgørelse af 8000 Kr., fordi Anlægget var blevet forhalet, alt under Paaberaabelse af, at Aarstiden nu var vanskelig for Anlægget, at Firmaet havde maattet udrede Gage til en særlig Mand i den Tid, det ikke havde kunnet komme i Gang med Arbejdet, og at der havde fundet en stærk Prisstigning Sted paa Kobberet. Da Udvalget ikke havde kunnet indgaa paa Fordringen, var der kommet en anden Skrivelse, hvori Firmaet meddelte, at det, hvis Sagen kunde ordnes i Mindelighed uden offentlig Omtale, vilde reducere Fordringen til 4—5000 Kr., idet det var blevet opmærksom paa, at det efter Konditionerne kunde gøre Fordring paa Betaling for Kobberet efter Vægt. Udvalget mente imidlertid, at det heller ikke kunde indlade sig herpaa, og det henviste til Stadsingeniørens Opfattelse, at det vilde være umuligt at sige, hvilket Beløb i Erstatning der vilde være passende, før man kom videre frem med Arbejdet. Denne Henstilling om at vente vilde Firmaet ikke gaa ind paa, og Udvalget var da blevet enig om at spørge Byraadet, hvorledes det havde at forholde sig. I den sidste Skrivelse meddelte Firmaet endelig, at det helst ikke paabegyndte Arbejdet, før Erstatningsspørgsmaalet var afgjort, men om dette Punkt maatte Udvalget formene, at Entreprenøren efter Konditionerne ikke kunde standse Arbejdet.

Jakob Jensen fandt, at Udvalget havde handlet meget korrekt, og henstillede at udsætte

Afgørelsen, til Entreprenøren havde leveret Arbejdet færdigt.

Magnus Nielsen gjorde opmærksom paa, at der i Udvalget ikke var Uvilje mod at give Firmaet en Godtgørelse. Man vilde blot vente, til man kunde skønne over, hvor stor Godtgørelsen burde være.

Det vedtoges at tilkendegive Firmaet, at man ikke kan gaa ind paa nogen Fastsættelse af Erstatningen forinden ved Arbejdets Aflevering.

5. (J. Nr. 419—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Bemyndigelse til at afkræve Grundejerne i Spanien Brolægningsbidrag og Renholdelsesbidrag.**

Magnus Nielsen erindrede om, at de 3 Grundejere: Statsbanerne, Aarhus Kalkværk og Aarhus Saltværk, ved Landevejsgadens Brolægning havde nægtet at udrede den paa dem faldende Halvdel af Udgifterne til Brolægningen og den fremtidige Renholdelse, og at Byraadet havde udsat Sagen, til man hørte, hvorledes det gik med en lignende Sag fra Silkeborg, hvor Spørgsmaalet var indanket for Domstolene. Denne Proces var gaaet til Overretten, som imidlertid nu havde givet Silkeborg Kommune Medhold, og de paagældende Grundejere havde ladet Sagen falde, efter at de først forgæves havde søgt at faa en Højesterets-sagfører til at føre Sagen for Højesteret. Efter dette indstillede Udvalget, at man afkrævede de 3 Grundejere det paa dem faldende Bidrag til Brolægning og Renholdelse, Udgiften til Renholdelsen havde Statsbanerne dog selv afholdt, og hvis Betalingen ikke indløb, at man overdrog Fordringen til Kæmneren til Inddrivelse ad Rettens Vej.

Indstillingen vedtoges.

6. Andragende om **Fritagelse for Hundeafgift** fra
- a. (J. Nr. 18²—1913) Fru M. Petersen,
 - b. (J. Nr. 18³—1913) Enke Kirstine Jensen,
 - c. (J. Nr. 18⁴—1913) Geert Jensen,
 - d. (J. Nr. 18⁵—1913) M. Rasmussen,
 - e. (J. Nr. 18⁶—1913) Anne Sørensen,
 - f. (J. Nr. 18⁷—1913) Enke Vilhelmine Molberg og
 - g. (J. Nr. 18⁹—1913) Cathrine Nielsen.

Harald Jensen havde intet imod, at Andragerne blev fritaget for Afgiften, men mente, at der kunde være Anledning til at forhøje Hundeskatten og bestemme, at Hundene skulde føres i Baand paa Gaden.

Formanden skulde foranledige, at Hundeafgiftens Størrelse blev overvejet i Budgetudvalget.

Andragerne bevilgedes.

7. (J. Nr. 3¹³—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Efterbevilling af Overskridelser** i Regnskabet for 1912—13. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

8. Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens §§ 10 og 21 og fra Bygningsvedtægtens § 14** for Ejendommene

- a. (J. Nr. 2⁶⁸—1913) Munkegade Nr. 17 og
- b. (J. Nr. 2⁶⁷—1913) Munkegade Nr. 19.

Anbefaledes.

9. (J. Nr. 181—1913). Meddelelse fra Ligningskommissionen om **Nedsættelser i Ansættelsen til Erhvervsskat** for 1913—14.

Til Efterretning.

10. (J. Nr. 367—1913). Andragende fra Enkefru T. Klein, Guldsmædgade 32, om **Nedsættelse af Vandafgift** paa Grund af et utæt Vandrør.

Mikael Johansen oplyste, at det skete flere Gange om Aaret, at man havde lignende Sager som den foreliggende. Udvalget havde sæd-

vanlig afgjort dem, men kom nu til Byraadet for at faa fastslaaet et Princip at gaa efter. I eet Tilfælde havde Udvalget eftergivet Afgiften, i et andet havde det forlangt det halve Beløb. Nu var Udvalget imidlertid enedes om at mene, at det vilde være rigtigst i saadanne Tilfælde at tage Produktionsprisen, d. v. s. $\frac{2}{3}$ af Vandafgiften, vel at mærke, naar Rørsprængningen ikke var foranlediget ved Forbrugernes egen Skyld. Udvalget ønskede altsaa at vide, om denne Regel ikke maatte anses for praktisk. I det foreliggende Tilfælde vilde Vandafgiften for Juli Kvartal efter denne Regel være at nedsætte til 46 Kr. 24 Øre.

P. P e t e r s e n mente, at Afgiften kunde sættes i Forhold til Afgiften for tidligere Kvartaler, naar det kunde paavises, at Ejeren var uden Skyld i Rørsprængningen.

J a k o b J e n s e n fraraadede at følge Hr. P. Petersen. Det var Husejerens Rør, der var gaaet i Stykker, og ikke Kommunens. Taleren skulde ikke modsætte sig Indstillingen, skønt han syntes, at der intet Afslag burde gives i Afgiften.

M i k a e l J o h a n s e n fandt den af Udvalget foreslaaede Regel rimelig og human, fordi Vandspildet skyldtes Utæthed i Ejerens egne Rør.

M o u s t e n var for saa vidt enig med Udvalget, men syntes, at Vandafgiften i saadanne Tilfælde burde stige med mindst 100 %, idet der sikkert vilde komme mange saadanne Sager, hvis der kun blev taget Produktionsprisen. Taleren ønskede at henlede Udvalgets Opmærksomhed paa, at der fandt stort Vandspild Sted ved Opførelsen af Nybygninger. Der blev ved Nybygninger taget 10 til 20 Kr. i Afgift for Vand, men der var sikkert intet i Vejen for at opstille en Vandmaaler, saaledes at Vandspildet kunde undgaas.

L e h m a n n gjorde opmærksom paa, at Vandafgiften i dette Tilfælde var over 100 % større end sædvanlig. Naar Udvalget havde kunnet enes om Indstillingen, var det, fordi Bruddet var konstateret saa nær ved en Kloak, at Utætheden næppe havde kunnet høres.

M a g n u s N i e l s e n kunde slutte sig til Hr. Moustens Mening angaaende Vandafgiften ved Opførelsen af Nybygninger. I det foreliggende Tilfælde havde man et godt Bevis paa Nytten af Vandure, idet disse straks viste, naar en Ledning var i Uorden. Taleren fandt Udvalgets Indstilling korrekt, men maatte dog gøre opmærksom paa, at Grundejerne ogsaa blev straffet med Udgiften til Opgravningen.

M i k a e l J o h a n s e n var glad ved, at Hr. Mousten havde fremdraget Forholdet ved Nybygninger. Udvalget vilde sikkert gerne indføre Ure ved Opførelsen af Nybygninger. I Fjor var forøvrigt et Par Bygherrer blevet mulkeret for Vandspild. Hvis ingen talte imod Urenes Indførelse ved Nybygninger, vilde Udvalget gaa ud fra, at det kunde opstille Ure i Stedet for at opkræve den sædvanlige Afgift.

C h r i s t e n s e n troede dog, man noget nøjere skulde overveje, om der burde opstilles Ure ved Nybygninger, idet der vilde medfølge Udgift baade til Urenes Opstilling og Nedtagning, foruden at Urene let kunde lide Overlast i saadanne Bygninger. Det vilde sikkert være heldigere at forhøje Afgiften.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 399—1913). Andragende fra Sagfører Leitner m. fl. angaaende **Lægning af Vandledning til deres Ejendomme paa Brendstrupvejen.**

M i k a e l J o h a n s e n forelagde Udvalgets Indstilling, der gik ud paa at bevilge Andragendet paa Betingelse af, at Udgiften, 3300 Kr., forrentes og afdrages af Leitner i 10 Aar. Naar andre Grundejere vilde benytte Ledningen, skulde de herfor udrede en forholdsvis Godtgørelse til Leitner. Desuden mente Udvalget det rigtigt at tage samme Forbehold i dette Tilfælde som overfor Haveejerne, nemlig at man kunde lukke for Vandet paa meget varme Sommerdage.

J a k o b J e n s e n spurgte, om man ikke skulde lade Andragendet ligge, til der kom Forslag om Grundenes Bebyggelse.

M i k a e l J o h a n s e n mente, at man kunde sende Andragendet til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

M o u s t e n havde intet imod at bevilge Andragendet, men fandt det rigtigst, at ny tiltrædende skulde henvende sig til Byraadet.

M i k a e l J o h a n s e n oplyste, at ny tiltrædende selvfølgelig skulde indhente Byraadets Tilladelse. Forholdet var iøvrigt ganske som ved Dronning Margrethes Vej.

M a g n u s N i e l s e n gjorde opmærksom paa, at Betalingsvilkaarene blev foreslaaet anderledes end sædvanlig, idet man plejede at forlange Forholdet afviklet i 10 halvaarlige Terminer, medens der her forlangtes 10 Aar.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at Udvalget intet havde imod at sætte Afviklingstiden til 10 halvaarlige Terminer. Taleren antog, at Stadsingeniøren havde sikret sig, at Byggelinien var i Orden.

J a k o b J e n s e n erindrede ikke, om der forelaa en approberet Bebyggelsesplan.

P. J e n s e n spurgte, om **Leitner** ikke mente det en Forudsætning, at han kunde fordre, at de senere tiltrædende fik Adgang til at benytte Ledningen.

F o r m a n d e n bemærkede, at de ny tiltrædende i hvert enkelt Tilfælde maatte have Tildelse af Byraadet.

Det vedtoges at indhente Erklæring fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

12. (**J. Nr. 355—1913**). Forespørgsel fra Statstelegrafvæsenet, om Byraadet har noget at bemærke til **Nedlægning af et Telefonkabel mellem Post- og Telegrafbygningen og Jydsk Telefonselskabs Central.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om at bevilge Andragendet paa de sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

